

Experimenten bijstand Volkskrant 5juli17

Evelien Tonkens, hoogleraar Burgerschap aan de Universiteit voor Humanistiek

'Het basisprobleem van de bijstand is dat mensen er makkelijker in komen dan eruit komen. Het is meer een vangnet dan een trampoline. Alles wat het huidige beleid versoepelt, moet je dan ook omarmen.

De meeste mensen in de bijstand willen er graag uit. Ze schamen zich voor hun werkloosheid, zeker voor langdurige werkloosheid. Dit experiment is behulpzaam als je het vergelijkt met hoe het was. Het was een probleem als je iets bijverdiende, je werd ontmoedigd om iets te doen.

Je moet beleid maken voor de mensen die graag willen werken, omdat de meesten dat wel degelijk willen. Je moet het hen makkelijk maken om dat te gaan doen. Er is een risico dat sommigen denken: 'Ik zit in de bijstand, ik kan een paar uur werken dat is het genoeg.' Gemeenten kunnen daar nadere regels aan stellen om te voorkomen dat zij dat niet eindeloos kunnen doen. Bovendien is dat het niet eerlijk tegenover de mensen die niet met het experiment meedoen.

Als ik wethouder was, zou ik mensen selecteren met een plan. Dat kan ook een paar dagen in de thuiszorg werken zijn om erachter te komen of het bij je past.

Als je wilt stimuleren dat mensen eigen dingen gaan ondernemen, kun je niet altijd tegenprestatie verwachten in de vorm van bijvoorbeeld vrijwilligerswerk. Tenzij dat in hun plan past. Ze zijn dan te druk met datgene wat ze willen bereiken. Als mensen de ruimte krijgen om hun plan uit te voeren, dan is dat de tegenprestatie.

Of het experiment een succes wordt, hangt ervan af of gemeenten de mogelijkheid krijgen en grijpen om dit beleid toe te passen op mensen voor wie dit een kans is om weer terug te komen op de arbeidsmarkt.'